

1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/163; Cumhuriyet Senatosu : 1/98)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 687)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 803

6 . 7 . 1972

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 4 . 7 . 1972 tarihli 119 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Fikret Turhangil
Millet Meclisi Başkanı Y.

Not : Bu tasarı 12 . 1 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 3, 4 . 7 . 1972 tarihli 118 ve 119 ncu birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 687)

Millî Savunma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/98
Karar No. : 8

6 . 7 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisinin 4 . 7 . 1972 tarihli 119 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı, Millî Savunma Bakanı ile Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzda yapılan müzakere neticesinde :

Hükümet sözcüleri tarafından her ne kadar; «asker kişilerin oy kullanma hakkının Anayasa hükmü olduğunu ve bu hakkını doğru kullanabilmeleri için asker kişilerin siyasi toplantılara sivil kıyafetle ve dinleyici olarak katılmaları, oyunu doğru kullanma bilgisi edinmeleri bakımından uygun olacağı» ileri sürülmüş ise de;

Hemen hemen hepsi münevver olan asker kişilerin oyunu en iyi şekilde kullanması için birçok kaynaklardan yararlanabilecekleri ve esasen, resmî kıyafetle siyasî toplantılara katılmaları aynı kanunda yasaklandığına göre, sivil kıyafetle katılmasına müsaade edilmesinin de birçok sakıncaları bulunduğundan ;

Komisyonumuz, Millet Meclisi Genel Kurulunca 1 nci madde ile değiştirilmesi kabul edilen 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin 4 nü fıkрасını, «Siyasî toplantılara resmî veya sivil kıyafetle katılanlar» şeklinde değiştirilerek kanun tasarısını kabul etmiştir.

Havalesi gereğince Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar vermiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Nevşehir	İstanbul	Burdur	Samsun
<i>İ. Ş. Atasâğun</i>	<i>C. Yıldırım</i>	<i>F. Kınaytürk</i>	<i>E. Işıklar</i>
Tunceli	Konya	Aydın	İzmir
A. Bora	O. N. Canpolat	H. Goral	<i>O. Kor</i>
Bulunamadı	Bulunamadı	Bulunamadı	
	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Tabii Üye	
	<i>F. Korutürk</i>	F. Özdilek	
		Bulunamadı	
	İçel	Mardin	
	<i>T. Özdoğay</i>	<i>A. Saraçoğlu</i>	

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/98
Karar No. : 21

14 . 7 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisinin 4 Temmuz 1972 tarihli 119 nu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işaret oyla kabul edilen, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 6 Temmuz 1972 tarihli ve 803 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 14 Temmuz 1972 tarihli Birleşiminde Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 22 Mayıs 1930 tarihli ve 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin,

a) 9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasamızın hükümlerine uygun olarak ve yürürlükteki bazı ilgili kanun hükümlerine paralel bir şekilde değiştirilmesini,

b) Anayasamızın temel ilkelerine ve esaslarına uygun olarak, Silâhlı Kuvvetlerimizin her türlü siyasî tesir ve düşüncelerin dışında ve üstünde bulunduğu gerçeğini en açık şekilde ifade edebilecek bir biçimde düzenlenmesini,

Öngörmektedir.

9 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı Anayasamız, bir kısım, asker kişilerin, seçmen sıfatı ile seçimlere katılıp oy vermelerini yasaklayıcı bir hüküm ihtiva etmemektedir. Anayasa uyarınca çıkartılan seçim kanunlarında da bu yolda yasaklayıcı bir hüküm yer almadığı gibi, aksine, imkân verici niteliktedirler. 42 yıl önce çıkartılan 22 Mayıs 1930 tarihli ve 1632 sayılı Askerî Ce-

za Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin halen yürürlükteki metninde ise, anılan kişilerin seçmen sıfatı ile seçimlere katılıp oy vermeleri yasaklanmaktadır. Anayasaya uygun olmayan ve Anayasa uyarınca çıkartılan kanunlarla ters düşen ve bu nedenlerle bu uygulama kabiliyet ve yeterliğinden yoksun işbu hükmün değiştirilmesinin ve Anayasaya uygun bir düzenlemeye kavuşturulmasının icabedeceği tartışma dışı bir gerçektir.

«Silâhlı Kuvvetlerimizin her türlü siyasî tesir ve düşüncelerin dışında ve üstünde» olduğu ve asker kişilerin her türlü siyasî cereyanların ve bunları temsil eden şahısların, kuruluşların veya partilerin siyasî mücadele ve tartışmaları ve bu sebeple teşekkül etmiş ve edecek ayrı kanaatlerdeki siyasî uğların mücadelelerinin dışında olmak icabettiği, bu müessesenin ve tabiatının zorunlu bir sonucu ve Anayasa esaslarının bir gereği olup, Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 43 ncu maddesinde, yukarıda yer verildiği şekilde ve en açık bir biçim ve kesinlik içinde ifade edilmiştir.

211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 43 ncu maddesindeki hükmün arz edilen bu açıklığına rağmen, 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinde yer alan yürürlükteki metin, aynı açıklığa sahip olmadığı için bu maddenin uygulanmasında idare ve yargı organları müşkülâtlarla karşılaşmakta olup, arz edilen - temel ilke - nin bütün hüküm ve neticeleri ile gerçekleştirilmesi mümkün olamamaktadır, Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinde, yukarıda arz edilen - temel ilke - yi bütün hüküm ve neticeleri ile gerçekleştirebilecek ve Anayasaya uygun yeni bir düzenleme yapılmasının zorunlu bir nitelik taşıdığı ve bir Anayasa gereği olduğu açıktır.

Arz edilen gerekçelerle getirilen ve belirtilen esaslarla Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin Anayasa ve açıklanan - temel ilke - ye uygun olarak yeniden düzenlenmesini gerçekleştirici tasarı, bir Anayasa gereği olarak Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncu maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Bu Kamunda Sözcü
Samsun	Eskişehir	Sakarya
R. Rendeci	Ö. Ucuşal	M. Tıgılı
	Toplantıda bulunamadı	
Ankara	Ağrı	Ankara
T. Cebe	S. Türkmen	T. Kapanlı
Konya	Bursa	Hatay
S. Cumralı	Ş. Kayalar	M. Deliveli
Toplantıda bulunamadı.		Toplantıda bulunamadı.
İstanbul	Mardin	Rize
E. Özden	A. Bayar	O. M. Agun
Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı.	
Tokat	C. Bşk. Seç. Üye	Tabii Üye
Z. Betil	N. Erim	M. Ataklı
Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı.	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 13 . 5 . 1940 tarih ve 3823 sayılı Kanunla değişik 148 nci maddesinin (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 148. — A) 1. Siyasî bir partiye üye olmak için müracaat eden veya her hangi bir suretle siyasî partilere girenler,

2. Siyasî amaçla toplantı yapan veya aynı amaçla siyasî gösterilere katılanlar,

3. Siyasî amaçla nutuk söyleyen, demeç veren, yazı yazan veya telkinde bulunanlar,

4. Siyasî toplantılara resmî kıyafetle katılan, veya sivil kıyafetle dinleyici olarak katılmış olup da tezahüratta bulunanlar,

5. Her hangi bir sebeple yalnız veya toplu olarak siyasî mahiyette beyanname hazırlayan, hazırlanmış beyannameyi imzalayan, imzalatan veya yayın organlarına ulaştırılan veya dağıtanlar.

Fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde;

Bir aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 13 . 5 . 1940 tarih ve 3823 sayılı Kanunla değişik 148 nci maddesinin (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 148. — A) 1. Siyasî bir partiye üye olmak için müracaat eden veya her hangi bir suretle siyasî partilere girenler,

2. Siyasî amaçla toplantı yapan veya aynı amaçla siyasî gösterilere katılanlar,

3. Siyasî amaçla nutuk söyleyen, demeç veren, yazı yazan veya telkinde bulunanlar,

4. Siyasî toplantılara resmî veya sivil kıyafetle katılanlar,

5. Her hangi bir sebeple yalnız veya toplu olarak siyasî mahiyette beyanname hazırlayan, hazırlanmış beyannameyi imzalayan, imzalatan veya yayın organlarına ulaştırılan veya dağıtanlar.

Fiil daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde;

Bir aydan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

ANAYASA VE ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

1632 sayılı Askerî Ceza Kanununun 148 nci maddesinin (A) bendinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.